

A' ROMAI TSÁSZÁRI ES AP. KIRÁLYI FÉLSÉG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBÖL Szeredán 17. Decemberben 1788.

Egynéhány jegyzések:

A F. Tsászár, a' Fő Hertzeg és Hertzeg Asz-
szony kívánt egéségben vagynak. — Bétsben
lok elzandóktól fogva ollyon jó szán-út nem vólt,
mint most. A' múlt Pénteken ő Felsége-is ki-szán-
kázék a' Városból. — Ugy beszéllek, hogy ezután
nem az ügy névezett *Kontrallor-gangban* (Tsászári-
Palota tarnátzában) állanak-meg azok, kik instán-
tziát fognak ő Felségének bé-adni, hanem bizonyos
Szoba lézeni erre rendelve, hová az illetén sze-
méllyek bé-fognak menni, és várakozni; míg az

instántzia töllek el-véteik. —

A' rofiába maradott. —

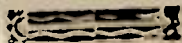
— — — Ama birét és nevét egész Európában nevezetelsé tett Erdödi Húszár Serge Nov. 21-dikén a' Bánátban *Lugos* körül Téli-szállásban szállott; a' Stabja *Ebendorfban* vagyon. Mihelyt ezen Sereg ide meg-érkezett, azonnal parantsolatot vett, hogy az 5-dik Divíziót is fel-állítsa, melyre nézve leg-ottan Tisztek rendeltettek. *Székesfejervárra* Réklutákért, és Húszár köntösért *Mező-Hegyesre*. A' *Méhádiai* és *Káránfegyési* szélső-vigyázatokon ezen Seregbéli katonák állanak. — Obelster *Képiró* Moldovába vizs-
sza-ment, hogy a' *Barkó* Húszár-Sergének igazgatá-
sát kezéhez végye. — General *Lábri* Ur a' Bánát-
ba rendeltetett, és *Perlásban* fog telelni.

Ezt írják Triestből 20-dik Novemberben: „ Mi
Velentzéből vettük a' Tudólitást, hogy a' Nagy *Szül-
tán* meg-halálazott, és az ő Unokája (nem fia, a'
mint a' minap hibáson irtuk vala) *Szelim* Tsászári
zékébeült, és kemény parantsolatot adott, hogy
í' ki tsak az ő Birodalma alatt fegyvert foghat, a'
Rémet és Orosz Tsászárok ellen fegyvert fogjon, hogy
és

a' hadot tovább folytassa. Azt-is erősítik ezen Trieffi Levelek, hogy a' Nagy Szultán nem természeti halállal hólt legyen-meg, hanem a' Békeség kívánásának orvosló piluláit adta volna-bé a' Divány néki; mely-szerint ennek halálával némely idegen Udvarak annál jobb végét ériék a' magok előre képzelt tzejloknek. — Hogy ama nevezetes *Bésániai* Tábori föld Vár, vagy hadakazó Sántz, mely tsak 100-ezer forintokban mondatik kerültnek lenni, el-hányottatott, azt mondják okának, hogy midőn ezt amaz esmeretes Vezér *Laudon*, Zemlinben létekor, meg-tekintette volna, nem tsak haszontalonnak, hanem veszedelmesnek ítélte azért; mert ennek az egész Télen által-való őrizetére leg-alább 20000 fegyveresek fognának kívántatni, és ugy sem volna bizonyos a' Törökök el-foglalásától — ha pedig egyszer el-foglalnák igen sokba fogná kerülni, míg vízszá-vehetnök. Elég az, hogy ezen drága készület már bizonyoson el-rontatott.

Külső-orzagi Tudósítások.

Orosz-ország. — Elegen találtatnak itten-is, valamint másutt, azt mondja egy *Petersbürgből*; Nov. 13-dikán költ Levél, ollyotén emberek; kik a' mostani háborúra nézve az Oroszokat fortélyos tehetlenséggel vádólják. Én azt a' módot (plánum) mely-szerint ezen hadakozás folyt, nem akarom mentegetni, vagy meg-ítélni, minden dolognak a' vége menti vagy itéli-meg annak folytatását, de nem türkeztethetem még-is magamat, hogy erről némely jegyzéseket ne tégyek. Ellene mondhatatlan igazság az, hogy Orosz-orzágnak most olly erős Tábor

hadi-ereje vagyon, melly Európában akár mely Ha-
 talmoságnak Táborával tsatázó-piatzra szólhat. E-
 zen Tábor, a' rend-kivül-valókat-is magában foglal-
 ván, 400-ezer férfiakból áll, u. m. — 160 ezer gya-
 lagokból — 87-ezer (Gárnizon) Vár-örzökből — 48-
 ezer Régulátlan és 56-ezer Régulált lovasokból, mely-
 hez tartoznak a' Gárda Sergek-is — az Ország' ha-
 di-népe 26-ezer, melynek nagyobb része lovas —
 8500 Tábori és 8400 Vár-örző Pattantyusok vagy-
 nak — és a' többi a' Tábori-szekerek mellett talál-
 tatnak. Jóllehet Orosz-országnak illy véghetetlen
 hadi-ereje légyen-is, még-is nagy Táborral a' maga
 ellensége előtt meg-nem jelenhetik; mert a' maga el-
 lenségeinek szomszédjokban lévő Várait, határ-szé-
 leit óltalmazó Néppel kellett meg-rakni — a' hon-
 nan az Orosz Birodalom 130-ezer Néppel többet az
 ellenség eleibe ki-nem állithat. (Ez igen kevés, Po-
 temkinnek egyedül 140-ezerből álló Tábora vala az
 idén) a' Török Birodalomnak pedig belső részeiben
 semmi Várak nem szoktanak lenni, mellyek az ő
 hadi-népjeket el-foglalják — a' honnan ezekkel a'
 síkra kellett az ő Birodalmokban beun lévő ellenség-
 nek tsatázni menni. A' Portának Tábora pedig vég-
 hetetlen Népből szokott állani, kivált a' Lovasokra
 nézve, és így mindenkor veszedelmes velek, kivált
 részekre osztott Táborral és kevés Néppel tsatázni;
 hanem ha már valamely szerentsés ütközetnek fé-
 lelmétől előre egészfzen el-vagynak rettenve — és a'
 maga ellenségével a' Porta jkész mind addig háborút
 tartani, míg a' maga ellenségét mindenéből ki-pusz-
 túlnak lenni nem szímléli. Orosz-ország 1774-ben
 csak

tsak 50-ezer Népet állithatott vala-ki a' maga ellen-
 sége ellen, noha a' *Státusok* 300-ezer Reklutákat ad-
 tenak vala. Midön Békeiség kötteték — már an-
 nyira valának, hogy 6 hetekre való eleségek sem
 vala: Lengyel-országot pedig minden eledelre tartá-
 zó dolgokból úgy ki-pusztították vólt, hogy innen
 magokat segíteni tsak reménységek sem lehetett.
 Minek előtte azért a' múlt háborúban a' Tél bé-kö-
 vetkezett vólna, egy *Plánomot* adnak a' Tsászárné
 kezibe, mely-szerint elejébe terjeszték az ütközetnek
 elkerülhetetlen vóltát, mint olly eszközött, mely
 tsak egyedül vólna az, a' mi a' Portával szeren-
 tsés békeiségre vihetné a' dolgot. Ezen *Plánumra*
 rá-állá ekkor a' Tsászárné, és a' mint tudva va-
 gyon, szerentsés ki-menetellel leve vége a' háboru-
 nak; mert a' tsatázásnak kezdetitől fogva egy hó-
 nap alatt, a' midön G. L. *Kamenszkoly* és F. M.
Románzov 2 vitézül folytatott tsatát tevének, kén-
 szertették a' Nagy-Vezér békeiséget kötni. Ekkor
 tapasztaltatott, hogy a' Törökökkel tsak egyszer
 kellene meg-ütközni, ha az ember nyerni akarna —
 és ekkor az ő véghetetlen Népe ellen egész erővel
 kellene menni. Erre nézve — sem edgyik sem a'
 másik Orosz Hadi-Vezér a' maga kevésből álló Né-
 pével mind addig meg-ütközni ezen háborúban-is
 nem kíván vala, míg minden hadi-erő öszve nem
 vonottatnék; de — a' véghetetlen mefzse lévő Ser-
 gek — az útnak rosz vóltá, az élésbéli dolgok köl-
 töztetésének gátjai 's nem léte mind olly akadályok
 valának, mellyek ezen Orosz *Plánumat*, és a' Por-
 tával való ütközetet mind eddig késleltették, mely-

nek igazsága a' jövő esztendőben világosan ki-fog
tettszeni. — Az ujj-katona szedéssel, meg az Ujj-ész-
tendeig 100-ezer fővel szaporodik az Orosz Tábor,
tehát elég erős létszen arra, hogy a' jövő Tavasz-
szal a' hol szükséges ki-áljon a' hátra.

Lengyel orszög. Varsó 26-dik Nov. — Hofzszas
vólna nekiink a' Varsóból vett minden Tudósítálo-
kat ide iktatnunk, és talám az Erd. Olvasóknak-is
unalmos; azért tsak rövideden azt írhatjuk, hogy
ezen Tudósítálok-szerint, a' Pruszszus Udvarnak min-
den igyekezete tsak az, hogy a' Lengyel Közönsé-
ges-társaságot a' Német-országi máva lévő Frigyre
vehesse, melyre még az örökké-valóságban lévő *Fri-
drikh* tsinált volt leg-előbb *Pálmával*; de maga em-
nek el-érésétől a' halál általa mely tekesztetvén, tsak
alig, ha a' mostani Király ezt el-nem éri. — Hofz-
szas vólna a' Varsóban lévő Anglus, Pruszszus és
Orosz Követeknek ezen Ország-gyűlésében egy más
ellen tett beszédjeket és igyekezeteiket le-írni: elég
az, hogy az Orosz Udvar minden Népet ki-vitte in-
nen a' határ-szélekből, és a' Lengyeleknek minden
úton módon kedve keresni meg nem szünik azért,
hogy az ezekkel való barátság ezután-is fenn ma-
radhassan; de némely Politikusok igen kevés remény-
séggel biztatnak bennünköt ez-eránt. — Azt erősítik,
hogy ama nagy Lengyel katona Gróf *Branchi* az ő
Otzakovnál vett sebeiben meg-hólt. — Ama nagy
Orosz Vezérről *Potemkinről* pedig már közönséges
levelekben-is lehet olvasni, hogy a' Császárné ke-
gyelmét el-vezttette, és a' maga valamire való min-
en mozgó jószágit, az ő Lengyel-országi öröksé-

géből 12 szekeren Ukrániába vitette. — Az Orosz-országi Vajda Gróf *Potoki*, ki most a' Lengyeleknek Tábori-fegyver-tár-mestere, 10-ezer emberre való fegyvert ajándékozott Hazája' számára — fegyverkeztetik a' Népet egymásra — itt most vagy ugyan jól, vagy ugyan rosszul leszzen a' dolognak ki-menetele.

Még szörnyőbb az az izenet a' mely *Brändenburgiából* most leg-közelebb érkezett, és a' melyet már közönséges Levelekben-is találhatni, de a' mely előttünk hitel és kezeség-nélkül láttatik szükölködni t. i. — Hogy Hertzeg *Potemkin* az Orosz Tsászárnétől számkivetésbe küldetett volna, F. M. Gróf *Románzov* pedig a' Táborától el-ment és a' hadi-élettől el-botsúzott volna, melynek azt mondják okául; hogy a' F. Tsászár panaszolkodott volna az-eránt, hogy ezen egész háborús esztendőben olly tehetetlenek vóltanak, hogy ugy mondván semmit sem tselekedtenek, és a' F. Tsászári Sergeknek csak magoknak kellett mindenüt, minden ezektől hijában várt segítség-nélkül, a' sárt ki-állani. Erre *Románzov*, a' mint iratik, azt felelte: hogy ő az ő 17-ezerből álló Táborával a' minden szükségeknél fene-kén hevert; sem kenyere, sem pénze, Lisztje, abrakja 's más szükséges készülete nem vólt, Hertzeg *Potemkin*-nek pedig mind ezek bőven meg vóltanak. Ő eleget irt *Potemkin*hez, és tölle kenyeret és Kostat (igy hívják Erdélyben a' Barmok elcedelét közönségesen) kért, de csak feleletet sem vehetett tölle. Ezen Levelezést a' F. Tsászár *Péttersburgba* küldötte volna, és Hertzeg *Potemkin* ugy jutott volna számk-

kivetésre. Edgy még kevesebb hitelt érdemlő tudósító azt-is utánna veti, hogy ez az utolsó a' *Kubániai* Királyhoz adta volna magát. Ezen Tudósítá-foknak meg-erősítések vagy megzáfélések — vára-kozást kíván. A' tudósító *Levél Brandenburgiából és Hámbugból* érkezett kezünköz — annyi ezen do-logban igaz, hogy ezen szél súvatlan nem indult. — Ugyan ezen Levelekben olvassuk, (melyre talám a' némely Sergeknek visszajövetelk szolgáltatót al-kalmatóságot) hogy a' Pruszszus Udvar a' Bétsi Ud-varnak meg-izente volna, hogy ha a' Törökökkel békeiséget nem kötne, hanem a' véres tsatákat még tovább-is folytatni akarná, Ő Morvába és Tseh-or-szágba bé-szállana — és innen vagyón már az a' hir, hogy ő Felsége a' Törökökkel egyedül fogna békeiséget kötni; a' mint hogy nekünk most-is vá-lóságos fegyver-nyugváfunkt vagyón ezekkel, az O-rofzoknak pedig vagyón-é vagy nem? nem tudjuk. — Ezen Tudósítá-fok, a' mint előbb-is megjegyzém már Német Levelekben kerülük a' föld' gollyobilsát, de mennyire légyenek igazak? azt az idő mutotja meg — azonban nekünk a' Törökökkel való békes-séghez (akár ki mit beszéljen) igen nagy remény-ségünk vagyón, azon kívül, hogy Európában még egynéhány esztendőkig fenn-tarthat másutt a' hábo-rú, és nagy változásoknak elől-járó követji álla-nak tsak a' jövő 1789-dik esztendőnek-is külföbér-ben — mert

Béts egy meszszre látó üvege Európának; mely a' kisebb dolgokat is olykor nagyon ki-szokta mu-tatni. — A' partokból

áradé,

vagy apad? — F. M. *Lasci*, F. M. *Laudon*, *Pellegrini* 's fok más Vezéreink jöttek fel a' Tábortól Bétsbe. Ezeknek ugyan minden nehezebb mozgó jószágok, Tábori lovaik 's más készületeik Pesten, Budán 's oda-alatt másutt maradtanak; de bajos is volna most illy szörnyű időben felköltetnetni, ha szinte már a' békeiség megvólna is. — Minthogy Bétsben fokon vagynak, a' kik beszélleni tudnak, itt igen fokot beszéllenek — azt mondják a' többi között némellyek, hogy ő felsége még a' Télen Budára fogna le-menni Némellyek pedig azt hiszik, hogy a' mi Udvarunk a' Télen idegen Vendégeket várna és a' *Romai Koronát* fognák egy Fejedelmi főbe helyheztenni; de bizonytalan a' hír — már tsak én s éltendöktől fogva tsalagotom az Erd. Olvasókat ezen Tudósítással. — Itt Bétsben a' Tél ugy felporozta a' Parókáját, hogy az arról le-hullott fejr porban, nem tsak az emberek, de a' *Fiáker* lovak is tsak alig járhatnak — 's azonban most is szüntelen porozza — annyira meg-indult a' hideg-szél, és olyan kemény idő van — hogy már némely Bétsi Karmantjus *Philosofusok* azon kezdettenek vala tegnap a' Kávé-házokban disputálni, ha vallyon nem a' *Kutya* jegybe járnaé most a' nap?

London. — Az innen közelebből jött Tudósításokból tudjuk, hogy a' nyavallyák' sullyos terhe alatt fekvő Anglus Király még életben vagyon ugyan; de a' körülötte lévő Orvos Doktorok a' terhen semmit sem mozdithattak még eddig. — A' Frantzia, Német és minden más Levelekben azt olvassuk, hogy az Anglus és Prufszus musikánál tántzaló Hol-

lándiai Közönséges-társaság is fegyvert köszörel, és mind a' tengeren, mind a' szárazon hadi-készületeket tészen olly előre való vigyázásból, hogy ha a' tüzet gerjesztő szélnak meg-fordulásával a' Nap-keleti tűz vagy hozzá vagy Frigyesseihez közelebb terjedne, olaj-nélkül ne találtassék hadi-lámpásza — a' honnan. — Minden Europai Udvaroknak tudtára adta, hogy az ő Prufszziával és Angliával, kötött őltalmazó frigyének természetéből folyva az, hogy ha ezek között valamelyik — — a' mostani háborúnak halójába találna kerülni, őltalommal legyen; azért az ő hadi-készületei csak őltalomra, és nem valakinek meg-bántására tzeioznának. Ezen bolog megint ujjobb gondolatokat szült némely Udvaroknál.

Az Orosz Udvarnak a' m. hón. 17. dikén Otzakov, Kubán és Krimből vett Tudósítása-szerint. — Már Oktob. 23. dikán ugy öszve valónak *Otzakovnak* köti az Orosz gollyóbifoktól lödözve, hogy már némely helyyeken a' Várba lehet vala bé-látni. Itten nagy Rofsál tölt Tárt, *Hassan Basának* ágyazó láfait el-égették, öszve-rontották; ugy, hogy ezek a' ár' fokairól kéntelénítettnek az Oroszokra tüzelni. Orosz Vezér *Tököli* — vagy *Tekelli*, minekután a' *Kubán* vizén által ment, a' maga útját *Ana* felé kezdette folytatni, és mind széllyel verte a' Törökökből és ide való föld-népéből álló *Seret*, mellyek az ő útjának kemény ellent állanak a. További útjában-is nem vólt ellent-állás nélkül; de itt-is mindent öszve-égetett és el-prédált — maga-is egy *Barabansikqv* neyü Qbesterét és egy-

néhány Kozákjait halva hagyá. — További útjában Okt. 3-dikán *Bsedukovtzer*, *Ufzemir* és *Samanakhin* nevű Vezérek kegyelmet kértenek tőlle, és magokat minden alattak lévőkkel az Orosz Zászlók alá adák, a' honnan ezeknek meg-kegyelmezett. — Oktoberek 6-dikán az *Ubin* folyó-vizéhez nem mészfe megint az ellenségnek egynéhány ezerből álló Sergére találta *Tekelli*, kikkel egy mind a' két részről vakmerő-bátorsággal végzett tsatát folytata. Itt azok a' vad-legények a' 4-szegre állott Orosz-hadi-rendbe-is bé-vágtak — az Oroszok részéről fokon el-estenek; de *Tekelli* amazokan tsak ugyan győzedelmeskedvén, azoknak Táborokból 1500-at a' más Vlágra küldött, kik között 700 an ollyon Törökök valának, kiket a' *Kapután* Bafsa küldött vala oda, hogy a' Népet az Oroszok ellen való fegyver fogásra befelleyk-rá. Itt Orosz Generál Májor *Jelágin* sebbe esett fok más alóbb Tisztekkel; Kapitányok 's más Tisztek estenek-el és 205 köz-emberek. 40 lovak el-estenek és 72-tő sebet kapott. — Következendő napokon megint elébb elébb mozdultanak, hól egészszen 17-dikig a' tsatázástól meg-nem szüntenek; de a' mely tsatáknak hé-foglalására a' mi Levelünk igen keskeny lévén, látsunk egy Hazánk 's Nemzetünk' ditséretét nevelő Tudótást-is.

Az Orvosi-tudománynak F. Királyi tudós Tárfasága Párisban, a' múlt 1787-dik esztendőben Februáriusnak 27-dikén tartott gyűlésében egy a' Királytól adandó 600 Livra jutalom alatt következendő Orvos-tudománybéli kérdélt tett vala közönségsé a' meg-fejtésre, vagy az arra teendő feleletre,

letre, u. m. — „*Azt meghatározni 1) Vallyon
 vagynak-e örökség-szerint bíró, vagy síról síra által-
 szálló nyavallyák, mellyeket a' gyermekek a' szülék-
 től vésznek? — és ha vagynak, mellyek azok? — 2)
 Vallyon tehetségében vagyon-e az az Orvosi Tuda-
 mánynak, hogy ezeknek előre allent-aljon? vagy meg-
 gyógyítja, ha már magokat ki-nyilathoztatták?*
 Ezen nagy jutalom alatt fel-tett kérdésre való fele-
 leteknek bé-szedésére és meg-visgálására rendeltetett
 vala ezen folyó esztendőben Aug. 26-dik napja, a'
 midőn minden Hazabéli és idegen Tudófoknak szá-
 mos irott feleletjek között, ezen tudós Társaságnak
 gyűlése, egy Bétsi született Magyar-si Doktor T. T.
Galley Rafael Mihály Ur erre tett feleletének itélé
 az elsőséget, sőt nem csak, hanem ezen munka
 vagy felelet, a' többi sok feleletek felett figyelme-
 tesse tévé az egész tudós Társaság' gyűlését; és a'
 600 livrából álló jutalom helyett, egy 100 livrát
 nyomó emlékeztető arany pénzt nyere a' mellett,
 hogy ezen tudós Társaság' közönséges edgyezésé-
 ből azon Társaságnak tudósító tagjává választaték,
 és a' Társaságnak erről szőlő Királyi petsétes Le-
 velével még-ajándékoztaték — mely a' mi Hazánk-
 nak és Nemzetünknek betsületére a' közelebb múlt
 hónapokban majd minden Német és Frantzia Leve-
 lekben közönségessé tétetvén, a' *Magyar Kurir*-is
 nagy örömmel iktatja a' maga Levelcibe — és an-
 nál inkább, mennél nagyobb betsületére szolgál ez,
 nem csak a' mi már nevezett ifjú tudós Hazánkfiá-
 nak *Galley Mihály* Urnak, hanem az egész Nem-
 zetnek-is — és annál inkább, mennél bizonyosabb

az, hogy ezen nevezetes kérdésre tett feleletjével nem csak egy Nemzetnek, hanem az egész emberi nemzetnek közönséges hasznát munkálódta. (a' többi következik.)

Pesten. Három ízbéli, Felséges Udvarból vett parantsolatokat hirdetett ki a' Fő-Hadi-Tanáts, melyeknek rövid Summájok ezek: Ki-ki, a' ki a' hadi-hajóktól el-szökött hajóscat a' föld-szinén elfog, és a' Tisztviselőknak által-adja, nyerve meg a' szökevény katonák el-fogattatásának jutalmát (*Thalliát*). Költ 7-dik Oktob. 1788.

A' Posta-mesterek esedezésekre meg-engedte ő Felsége, hogy ezután egész addig, míg a' mezei takarványok bé-nem takarittatnak, 1 for. legyen díja a' Posta-útazásnak egy lótól, mivel a' ló-tartás ezekben az időkben többbe kerül. Költ 11. Oktob. 1788.

Noha már ennek előtte meg-volt tiltva, hogy senki a' hadi Néphez tartozó ruhát, vagy más olly eszközöket, melyek a' katonáknak tulajdonok lenni szoktanak, semmi-féle szin alatt meg-ne vásárolják, még-is némelyek az efféle tilalmas állapotoknak meg-vevésektől nem irtóztatva, a' Törvény-szegés vétkével terhelik magokat: Azért a' tilalom errántok meg-ujjitatik kemény büntetés alatt, és a' nyilván-való vigyázás. Költ 14-dik Oktob. 1788.

Török-ország. Konstantinápolyban Oktobernek 17-dikén költ Levelek hirül hozzák, hogy a' *Kaimakán*, vagy a' Nagy-Vezérnek Hely-tartója Septembernek 25-dikén véletlenül az ő nagy tisztségétől meg-fosztatott, és *Mustafa* Basa, helyébe tette. Ezen utolsó, a' ki mint 3 ló-farku Basa a' *Darda-*

banelláskodás komemlékezőt, az előtte-valóléjtszakán
 tsendésen Konstantinápolyban meg-érkezett, és nyil-
 vánosságos ellensége a' Nagy - Vezérnek, a' kinek e-
 felét nem távól mondják lenni. — A' Svéd Követ
 Bárá *Haydrstein*, a' ki a' fényes *Portát* Juliusnak
 17-dikén a' *Baltia* Tengeren történt ütközetről tudó-
 sította, drága kövekkel meg - rakott arany pikfissel
 ajándékoztatót meg. Következendő napon a' Di-
 vanyának tagjaival titkon végezett. — Septembernek
 utólján Konstantinápolyba 289 R. Tsászári rabok
 hozattatának. Hogy a' képzelt győzelem annál
 pompásabb legyen, 10 réz-ágyuk, 3 Zászlók, és 20
 Tár-szekerek vonattatának utánnok, mellyek a' Nagy
 Vezérnek kezébe estenek, a' Bánátba bé-rohanása al-
 kalmatoíságával: Nem sokára 66 foglyok, 4 Zászló-
 k és két dobok érkeztenek meg ottan Moldo-
 vából.

Örömmel közlöm az É. Olvasókkal ezen Leve-
 let, — mind e' Hazának, mind pedig egy Vitéz
 hazáinak ditséretet foglalja magában. — Nemzetes
 be-betsültre méltó Hadnagy Uram! Kegyelmed Ok-
 tobernek 3-dikán az ellenség előtt úgy viselte magát,
 mint egy Vitéz, a' ki érdemes arra, hogy egy olly
 nemzettől származzék, és olly nemzettel vitézked-
 jen, a' ki a' fél-hóldnak mindenkor veszedelmes volt.
 — Egész szívemből köszönöm édes *Budaim* ezen di-
 cső tselekedetét, melly mind Hadnagy Uramnak,
 mind pedig N. Regementemnek ditséretét nagyobbít-
 ja. Személye-szerint nem esmérem kegyelmedet; de
 reménylem hogy ez-is meg-lészen. Addig-is szívbe-
 li ohajtásom további-szerentséje, eránt legyen. áldá-
 sa.

la. — Egész tisztelettel vagyok nemzeti Hadnagy Uramnak köteles szolgája Górf *Wurmzer*, a' Lovas Seregnek Genérálisa. *Prágában* Oktobernek 21-dikén 1788.

Bánát 5-dik Dec. Mióltától fogva hidegek kezdettenek lenni, az-ólta itten minden meg-drágódott. Egy má'sa *Liszt-lang*, mely eddig 6 n. forintjával fizettetik vala, már most 12 n. forint. — 2 tojást sem mindenkor kapunk egy garason, 1 font Vaj 24 kr. — Mióltától fogva a' fegyver nyugszik, már 8 Törökök jötenek-által *Zemlinbe* a' kereskedés dolgában. —

Bétsben sem igen nagy az óltsóság, tsak lehet gondolni illy véghetetlen sokosság között. Nevezetelen a' *liszt*, *lentse*, *borfó*, *kása* — és a' *Marha* húson, kényeren kívül minden meg-drágódott. — Tsak a' *Bétsi Sufztereknek* hadi-adójak 10-ezer *farrintra* mégyen, a' mint mondatik.

A' *F. Tsászar* a' maga sok foglalatosságai között tsak ugyan megjelenék a' napokban a' *Játék-néző* helyen, hól a' *Néptől* taptsalásokka fogodtaték. — Azt irják *Bosonyból*, hogy midőn ő *Felsége* a' napokban oda érkezett volna, bé-száll az *Arany Rósa* Vendég-fogadóba, 's minthogy itten most a' *Réklutákon* kívül semmi katonaság nem vala, tekint az ablakon, 's hát *Politzáj* katonák írásálják. El-mosolyódik ő *Felsége*, 's mondá: *No még Bosonyban többé fogva nem valék; 's leg-ottan parantsolá*, hogy a' szállása elöl el-takarodnának. — Midőn itt a' *Várban* lévő *Semináriumat* — a' *Papi tanuló-műhelyt* meg-látogotta volna, a' *T. T. Kiss* *Papok*nak életek módjáról tudakazódott. Meg-nézte

azt a' tálat, melyből 8-an szoktanak vala enni, mondá: E' 8 személyre kitsin tál — Én tudom, midőn Deák voltam, mely jó-izűn esett az étel, és mely fokot ehettem! ennek-utánna 6-ton 6-ton egynek ezekből. Parantsolt a' *Traktérnak*, hogy a' tanuló Kiss-Papokra, mint ő Felsége maga tulajdon fiaira olly szorgalmatos gondja légyen, hogy ezek semmi fogyotkozást ne-szenvedjenek. Ezt a' Pesti *Semindriumban*-is hasonlóképpen tselekedte. Midőn a' Pofonyi Dunához érkezett volna ő Felsége, már ott várják vala a' Tiszt-vifelők, kiket leg-előbb-is, jó kedve lévén ő Felségének, magyarul szollita-meg. — Mi lett volna illendőbb tselekedet egy Magyar Királyhoz !!

A' *Veteráni* Barlangban szüntelen 200 emberek munkálódnak, hogy azt, az ő Felsége parantsolat-jára, a' jövő Tavaszra egy Várhoz hasonlóvá tegyék. — Oláh-országból kezdettenek a' Törökök által-menni Serviába; minthogy nagy kezdett lenni az éhség — és még az Asiai Népből-is fok találtatik itten. A' késén indúlt Asiaiak között a' hirtelen támodott kemény hideg fokot meg-vett az útan, a' mint iratik. — Generál *Lilien*-ről azt olvassuk a' Német *Levelekben*, hogy már nem volna az élők között; de egyéb környül-állásairól nyavallyáinak semmit nem írnak; azért ennek ezután fogunk hinni.

Azon mindenek tsudálkoznak, hogy a' *Nagy Vezérről* semmit sem lehet tudni, hól légyen.